

Analiza independentă a bugetului primăriei localității Pârlița

Autori: Tatiana Sava
Alexandru Fala

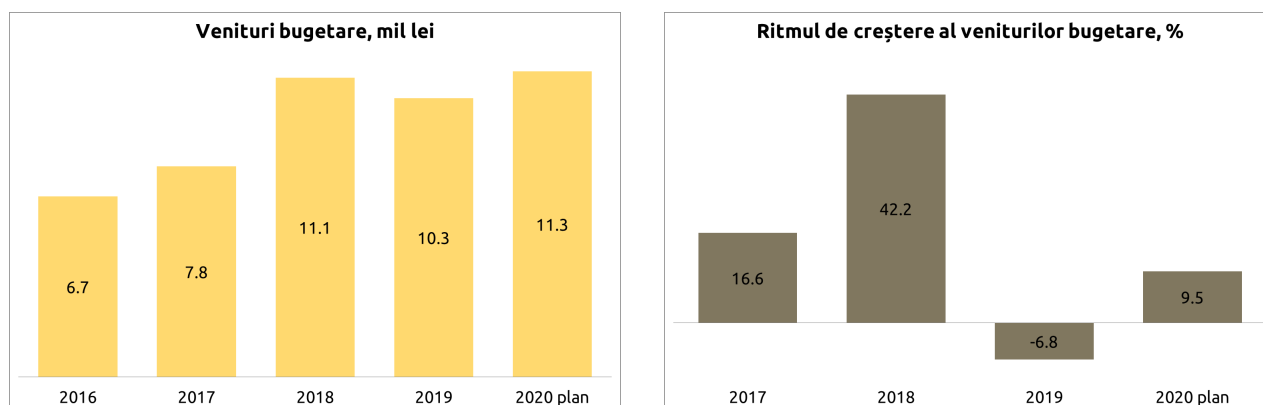
Notă de limitare a responsabilității

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului „Informează, abilitază și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova”, care este implementat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în calitate de partener principal, în consorțiu cu Fundația Konrad Adenauer (KAS, Germania), Centrul pentru Studii Est-Europene (CSEE, Lituania) și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE). Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reprezintă neapărat punctele de vedere ale Uniunii Europene și Fundației Konrad Adenauer.

1. Venituri bugetare

În Pârlița, veniturile bugetare s-au diminuat în 2019, după între 2016 și 2018 s-a atestat o tendință de creștere. În 2018 comparativ cu 2016 veniturile s-au majorat de la 6,7 la 11,1 mil lei, însă în 2019 veniturile s-au redus până la 10,3 mil lei. În 2017 ritmul de creștere a veniturilor a constituit 16,6 %, iar 2018 s-a atestat o avansare cu 42,2%, însă în 2019, a fost înregistrată o reducere cu 6,8%. Pentru 2020 se anticipează că veniturile vor crește cu 9,5% și vor constitui 11,3 mil lei. În fond sesizăm o reducere a ritmurilor de creștere și o stabilizare a veniturilor în jurul nivelului de 11 mil lei.

Figura 1. Evoluția veniturilor bugetare

Sursa: calculele autorilor în baza datelor preluate de pe <https://buget.mf.gov.md/> și de pe <https://actelocale.gov.md/>

Transferurile de la bugetul de stat s-au majorat în 2018 comparativ cu 2016 de la 4,4 la 8,5 mil lei. Însă, în 2019 s-a atestat o scădere și transferurile s-au cifrat la 7,4 mil lei. Între 2016 și 2019 veniturile din impozite și taxe au sporit continuu, de la 1,7 la 2,3 mil lei (Error! Reference source not found.). Acumulările din alte venituri au fluctuat într-un coridor cuprins între 500 și 700 mii lei. Totodată între 2016 și 2019 orașul nu a recepționat granturi.

Tabelul 1. Evoluția grupelor de venituri bugetare, mil lei

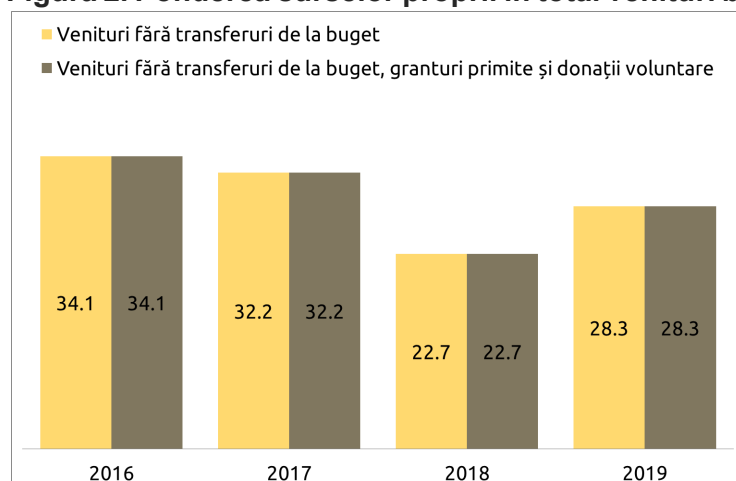
	2016	2017	2018	2019
Impozite și taxe	1,7	1,9	2	2,3
Granturi primite	0	0	0	0
Alte venituri	0,5	0,6	0,5	0,7
Transferuri de la bugetul de stat	4,4	5,3	8,5	7,4

Sursa: calculele autorilor în baza datelor preluate de pe <https://buget.mf.gov.md/>

Este evident că în 2020 veniturile bugetului orașului Pârlița vor fi afectate negativ de constrângerea activității economice provocate de răspândirea virusului Covid-19. Cel mai probabil, în 2020 veniturile bugetare vor fi mai mici comparativ cu nivelul planificat.

În linii mari, în ultimii ani resursele financiare proprii ale localității Pârlița s-au redus. În 2019 comparativ cu 2016 ponderea veniturile proprii în total venituri s-a diminuat de la 34,1 la 28,3% (Figura 2). Pentru a avea o imagine mai complexă despre capacitățile orașului de a-și acoperi cheltuielile ar fi oportun de examinat încasările ce derivă direct din activitatea economică desfășurată în cadrul orașului, și anume, veniturile proprii fără încasările din surse externe: transferuri de la bugetul de stat, granturi și donații voluntare. Între 2016 și 2019 veniturile fără încasările din transferurile de la bugetul de stat, granturi și donații au avut o evoluție similară cu veniturile proprii.

Figura 2. Ponderea surselor proprii în total venituri bugetare, %

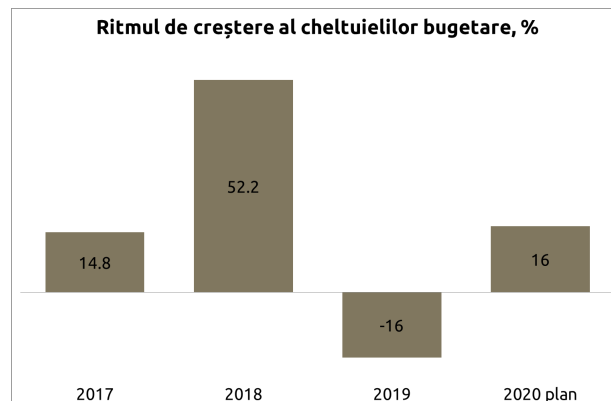
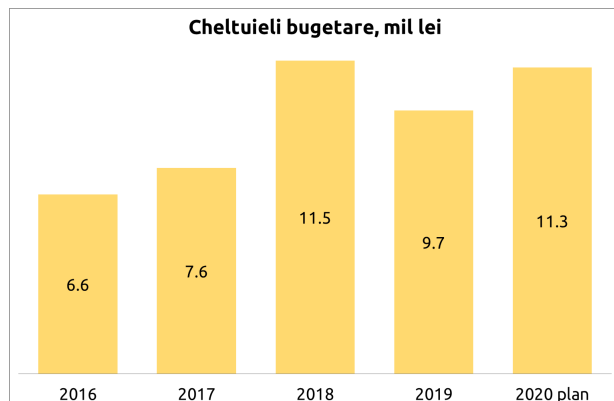

Sursa: calculele autorilor în baza datelor preluate de pe <https://buget.mf.gov.md/>

2. Cheltuieli bugetare

În linii mari, cheltuielile bugetare a localității Pârlița au crescut în ultimii ani. Între 2016 și 2019 cheltuielile bugetului local s-au majorat de la 12,2 mil la 18,1 mil lei (Figura 3). Ritmurile de creștere anuale ale cheltuielilor s-au diminuat. După ce în 2018 s-a atestat o majorare cu 52,2%, în 2019 s-a înregistrat o scădere cu 16%, iar pentru 2020 se anticipează iarăși o creștere cu 16%. Astfel, pentru 2020 se proiectează cheltuieli bugetare în sumă de 11,3 mil lei. Totuși, în 2020 recesiunea economică va afecta negativ veniturile bugetului local, iar în consecință este puțin probabil să fie atins nivelul planificat al cheltuielilor.

Figura 3. Evoluția cheltuielilor bugetare

Sursa: calculele autorilor în baza datelor preluate de pe <https://buget.mf.gov.md/> și de pe <https://actelocale.gov.md/>

Structura cheltuielilor bugetare, distribuite conform clasificății economice cunoaște variații mari (Tabelul 2). Cheltuielile de personal constituie cea mai mare parte a cheltuielilor. Între 2016 și 2019 ponderea acestor cheltuieli a oscilat între 33,5 și 49,8%. Cheltuielile pentru bunuri și servicii, la fel au o cotă importantă care s-a micșorat de la 29,8 la 12,8% între 2017 și 2019. O altă categorie care are o pondere importantă sunt cheltuielile cu mijloacele fixe (costuri aferente lucrărilor de reparații capitale). În linii mari, în ultimii ani (2016, 2017 și 2019) ponderea acestor cheltuieli a oscilat între 11,8 și 16,1%, însă în 2018 s-a atestat un „salt” al cotei până la 38,7%. O evoluție mai stabilă o are ponderea cheltuielilor aferente stocurilor de materiale circulante (combustibili, materiale de uz gospodăresc, alte materiale, etc.) care a fluctuat într-un coridor cuprins între 14,2 și 18%. Alte tipuri de cheltuieli au avut ponderi mici, care, în linii mari, nu au depășit nivelul de 2%.

Tabelul 2. Structura cheltuielilor bugetare, %

	2016	2017	2018	2019
Cheltuieli de personal	49,8	46	33,5	49,5
Bunuri și servicii	20,1	29,8	12	12,8
Prestații sociale	0,3	0,2	0,2	2
Alte cheltuieli	0,6	0,3	1,5	1,5
Mijloace fixe	13,3	11,8	38,7	16,1
Stocuri de materiale circulante	15,9	16,3	14,2	18
Active neproductive	0	-4,6	-0,1	0

Sursa: calculele autorilor în baza datelor preluate de pe <https://buget.mf.gov.md/>

Expert-Grup

+373 22 929 994

str. A. Bernardazzi 45
MD-2012, Chişinău
Republica Moldova

info@expert-grup.org

IPRE

+373 22 788 978

+373 22 788 986

+373 22 788 989

str. Bucureşti 90, of. 20
MD-2001, Chişinău
Republica Moldova

info@ipre.md